



ŠEŠTIEJI, SEPTINTIEJI METAI. Vaiko kalba.

Priešmokyklinio amžiaus vaikų žodynas vis labiau artėja prie suaugusiųjų. Jie jau bendrauja suprantamesne kalba aplinkiniams. Minčių raiška aiškesnė, nuoseklesnė, logiškesnė. Vietoje įvardžių atsiranda daiktavardžiai, kurie pasakojimams suteikia daugiau aiškumo. Vaikai kalbėdami atsižvelgia į pašnekovą. Pateikti jiems klausimai netrikdo, o suteikia norą pasakoti tiksliau, suprantamiau. Vaikai pradeda kitaip bendrauti ir su bendraamžiais. Jiems atsiranda poreikis paaiškinti pvz.: būsimą žaidimą, žaislo konstrukciją ar pasiginčyti ir pan.

Manoma, kad šeštaisiais – septintaisiais gyvenimo metais žodinės instrukcijos padeda reguliuoti vaiko elgesį. Vaikai planuoja, kai žaidžia siužetinius vaidmeninius žaidimus. Planavimas pereina į vidinę kalbą. Jie geba sugalvoti siužetus, įvertinti, komentuoti veiklos žingsnius. Taip lavinasi vaikų vaizduotė, atmintis, mąstymas, plėtojasi kalba.

Patys vaikai kalbėdami daro nedaug klaidų, pastebi savo ir draugų kalbinius netikslumus. Jie moka perduoti informaciją, nenukrypsta nuo pagrindinės pokalbio temos. Vaikai pasakoja suprantamai ir rišliai. Klausydami skaitomos knygos, žiūrėdami jos iliustracijas ir parašytą tekstą, vaikai pastebi garsų, vaizdų, ženklų, raidžių skirtumus ir panašumus (į ką panašios vienos ar kitos raidės, ką jos turi bendro ir kuo skiriasi, pavyzdžiui, E ir Ė, S ir Š ir pan.). Taigi priešmokyklinio amžiaus vaikai žengia pirmuosius žingsnius į rašomosios kalbos pasaulį. Jie jau gali iš dalies atlikti žodžių garsinę analizę (nurodytą garsą gali išgirsti garsų eilėje, skiemenyse, pasakyti žodžio pirmąjį, paskutinįjį garsą).

Rekomendacijos tėveliams:

- Svarbu su vaikais bendrauti taisyklinga, aiškia ir turtinga kalba.
 - Bendravimui išnaudokite laiką, kai kartu einate iš darželio, vaikštinėjate ar dirbate lauke, važiuojate automobiliu. Pakalbėkite su vaiku apie tai, ką veikėte darbe, ką matėte kelionėje ar sužinojote skaitydami knygą.
 - Tegul vaikas paseka gerai žinomą pasaką, papasakoja matytą filmuką. Jei pasakoti sekasi sunkokai, padėkite klausimais: Kas buvo toliau?, Ką jis (ji) pamatė?, Kaip manai, kodėl taip atsitiko? ir pan.
 - Palaikykite vaikų iniciatyvą žaisti siužetinius vaidmeninius žaidimus, pamokykite, kaip tai daryti.
- Atkreipkite dėmesį į taisyklingai ir klaidingai ištartus žodžius bei kalbos garsus. Tegul vaikas būna mokytojas ir „taiso“ tėvelių neteisingai pasakytus žodžius.
 - Pamokykite skirti nurodytą garsą (pvz.: š) garsų eilėje, skiemenyse, vėliau – nustatyti pirmą ir paskutinį žodžio garsus.
 - Pažaiskite žaidimą, kai reikia sugalvoti kuo daugiau žodžių, prasidedančių nurodytu garsu (pvz.: garsu s).
- Skatinkite domėjimąsi raidėmis, pamokykite jas atpažinti, įvardinti.